

[Etusivu](#) [Kirjat](#) [Teologisia artikkeleita](#) [Uskontunnustuksen selitystä](#) [Kuunnelma helvetistä](#)
[Hengellisiä löytöjä](#) [Nuoremmille...](#) [Keskustelupalsta](#) [Kolumit](#)

A.D.30. Kirja Jeesuksen kuolemasta

A.D. 30, Kirja Jeesuksen kuolemaan liittyvistä tapahtumista. Toim. Tom Holmen ja Matti Kankaanniemi. Art House 2009. 315 sivua.

Tuore tutkimus Jeesuksen kuolemaan liittyvistä tapahtumista

Åbo Akademin historian Jeesus tutkimusryhmän teos on kuin salapoliisidekkari, jossa evankeliumien tiedonannoista kaivetaan esiin historiallisesti luotettava kova ydin Jeesuksen kuolemaan liittyvistä tapahtumista.

Metodisille huomioille ja esimerkeille annetaan paljon tilaa, koska niiden kautta lukija ikään kuin suostutellaan kirjan tapaan lähestyä aihettaan. Uskonnon keskushenkilön historiallinen tutkiminen kun voi olla arkaa puuhaa. Jeesusta ei nyt tarkastella teologisena hahmona vaan omaan aikaansa kytkettynä ihmisenä.

Lähdeaineiston tulkinnanvaraisuuden takia tutkimustulokset eivät ole mitään matemaattisia faktoja, vaan todennäköisyysarvioita. Siksi Jeesuksesta onkin piirretty hyvinkin erilaisia hahmotelmia. Käsillä oleva kirja seuraa common sense –linjaa. Historiallinen Jeesus ei voi olla oleellisesti toisenlainen hahmo kuin evankeliumeissa esitelty henkilö. Tämä pätee myös hänen elämänsä loppuvaiheisiin.

Kirjan mukaan Jeesus saapui Jerusalemiin pääsiäisjuhille tietäen, että hänet voidaan tappa samalla tavalla kuin hänen mentorinsa Johannes Kastaja. Jos niin tapahtuisi, Jeesus saattoi ajatella kuolemansa koituvan muiden syntien sovituksiksi. Jesajan kirjassa nimittäin puhutaan profeetasta, joka kantaa muiden synnit kuolemallaan. Jeesus on voinut ajatella sen koskevan nimenomaan häntä. Näin historiallisen Jeesuksen itseymmärrys olisi ollut samansuuntainen kuin myöhempien kristittyjen käsitys hänestä.

Jeesuksen viimeiset vaiheet etenivät pääpiirteissään evankeliumien kuvausten mukaisesti. Aiheuttamansa temppeleprovokaation seurauksena viranomaiset pidättivät hänet ja tuomitsivat kuolemaan ristiinnaulitsemalla. Suuren neuvoston jäsen Joosef Arimatealainen hautasi hänet muutamien naisten seurattessa tapahtumia kauempaa.

Haudalta ylösnousemukseen

Tämän jälkeen seuraavien tapahtumien tutkimuksessa vaaditaan tarkkaa metodista silmää, jotta pysyttäisiin historiallisen tutkimuksen pätevyysalueella. Teoksessa otetaankin viileästi kantaa vain siihen mihin tutkimuksen silmä yltää eli tämän puoleisiin asioihin.

Kirjoittajien mukaan traditiolla Jeesuksen tyhjästä haudasta on vankka historiallinen pohja. Tätä perustellaan sillä, että tyhjän haudan todistajiksi nimetään joukko naisia. Naisten todistusta ei nimittäin tuohon aikaan pidetty kovinkaan suuressa arvossa. Jos siis tyhjän haudan traditio olisi apologeettisista motiiveista luotu fiktio, sen avainhenkilöiksi olisi marssitettu joukko vakuuttavalta kuulostavia miehiä.

Miksi hauta oli tyhjä, siihen tutkimus ei voi ottaa kantaa. Sen sijaan asialle annettuja varhaisia selityksiä voidaan selvittää. Kohta Jeesuksen kuoleman jälkeen eräät Jeesuksen seuraajat ja muutamat vastustajatkin (Jaakob Jeesuksen veli, Paavali) kokivat nähneensä hänet näyssä elävänä. Tästä pääteltiin Jumalan herättäneen Jeesuksen kuolleista ja korottaneen hänet näkymättömänä henkenä vaikuttavaksi hallitsijaksi.

Ylösnousemussanomien vastustajat selittivät tyhjän haudan toisella tavalla: Jeesuksen ruumis varastettiin.

Voidaanko Jeesuksesta tietää mitään?

Historiallinen Jeesus on ollut raamatuntutkimuksen kestoosuusosikki viimeisen kolmen vuosikymmenen ajan. Tutkimuksen perusongelma syntyy siitä, ettemme tiedä varmuudella, mikä osa evankeliumien aineistosta todella palautuu häneen itseensä ja mikä on myöhempien kristittyjen sepittämää.

Siksi jotkut ovat pitäneet Jeesuksen puolivartalokuvan piirtämistä mahdottomana tehtävänä, sillä tiedämme hänestä vain muutaman jyvän. Jeesus julisti sanomaa Jumalan valtakunnasta, herätti huomiota ihmeteoillaan, keräsi ympärilleen oppilasjoukon ja hänet surmattiin ristiinnaulitsemalla.

A.D. 30 liittyy siihen tutkimustraditioon, jonka mukaan Jeesuksesta voidaan tietää paljonkin enemmän. Sivu sivulta lihaa tulee luiden ympärille, kunnes Jeesuksen hahmo alkaa näyttää pääpiirteissään samanlaiselta kuin evankelistojen omilla kuvauksilla.

Pidän itse tätä linjausta hyvin perusteltuna. Pääsiäisen jälkeinen usko kyllä vaikutti suullisen perimätiedon muotoiluun, mutta ei liimannut aivan uutta maskia originaalijeesuksen päälle.

Tämä pätee myös Jeesuksen viimeisten päivien kuvaukseen. Nimeltä tunnetun vastikään eläneen historiallisen henkilön kuolemaan ja sitä seuranneisiin tapahtumiin perustuva uskonto ei voi rakentaa peruskertomuksiaan tyhjästä, vaan niillä täytyy olla historiallinen pohja